

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 9C/1/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6713200203
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dalibor Mil'án
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2019:6713200203.19

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudcom Mgr. Daliborom Mil'anom v právnej veci žalobcu G. G. P. F. P., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Y.P. X/X/X, XXXX Q. G. Y., N., občan P., zast. AK Brázdil & Brázdilová advokátska kancelária s.r.o., so sídlom Trhová 1, 960 01 Zvolen, IČO: 50 492 934, proti mal. H. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom W. XXX, XXX XX F. W., občianke SR, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Krupina za účasti J. W., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom W. Č.. XXX, XXX XX F.X. W., zast. JUDr. Martinou Mészárosovou Bariakovou, advokátkou AK Zvolen, so sídlom Bystrický rad 453/77, 960 01 Zvolen, IČO: 42 196 396, o určenie otcovstva a úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že žalobca G. G. P. F. P., nar. XX. XX. XXXX je otcom mal. H. W., nar. XX. XX. XXXX z tela matky t. č. nebohej T. W.S.M., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX.

II. Súd ponecháva v platnosti rozhodnutie Okresného súdu Zvolen 8P/30/2012-24 zo dňa 16. 10. 2012 v časti zverenia mal. H. W., nar. XX. XX. XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti J. W., nar. XX. XX. XXXX.

III. Žalobca je povinný prispievať na výživu mal. H. W., nar. XX. XX. XXXX sumou vo výške 50,- Eur mesačne splatnou vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred, počnúc dňom 01. 01. 2016 na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen č. ú.: Y. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, T.: XXXXXXXXXXXX.

IV. Zameškané výživné za obdobie od 01. 01. 2016 do 21. 01. 2019 vo výške 1.850,- Eur je žalobca G. G. P. F. P., nar. XX. XX. XXXX povinný zaplatiť v mesačných splátkach vo výške 50,- Eur splatných spolu s bežným výživným na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, č. ú.: Y. XXXX XXXX XXXX XXXX, T.: XXXXXXXXXXXX.

V. Súd zrušuje J. W., nar. XX. XX. XXXX poručníctvo pre mal. H. W., nar. XX. XX. XXXX a to dňom právoplatnosti rozsudku.

VI. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu domáhal v predmetnom spore určenia otcovstva k maloletej H. W., nar. XX. XX. XXXX, ako aj úpravy práv a povinností k maloletej.

2. Kolízny opatrovník, ako aj J. W., ktorej bola maloletá H. zverená rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 8P/30/2012-24 zo dňa 16. 10. 2012 do náhradnej osobnej starostlivosti, v zásade v priebehu

konania súdu oznámili, že so žalobou o určenie otcovstva súhlasia, pričom v priebehu sporu žalobca upustil od zverenia maloletej do jeho starostlivosti do času, pokiaľ dieťa nebude sociálne pripravené na zmenu rodinného prostredia a kultúry, v ktorej by mala neskôr vyrastať.

3. Súd vykonaným dokazovaním a to výsluchom žalobcu, ako aj z prednesov právneho zástupcu žalobcu, kolízneho opatrovníka, starej matky maloletého dieťaťa a jej právnej zástupkyne, ako aj na základe listinných dôkazov a to plnej moci zo dňa 19. 11. 2012, čestného vyhlásenia zo dňa 08. 11. 2012, písomných vyjadrení účastníkov konania, správy z prešetrenia rodinných pomerov zo dňa 27. 09. 2013 vypracovanou Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, úsek sociálnych vecí a rodiny, pracovisko Krupina, znaleckým posudkom z odboru genetiky č. 6/2018 vypracovaný znalcom J. H. J., ako aj ďalších listinných a ostatných dôkazov, zistil tento skutkový stav:

4. Dňa 08. 08. 2010 sa T. W., nar. XX. XX. XXXX (zomrela XX. XX. XXXX) narodila maloletá H. W. ako slobodnej matke. K zápisu otca maloletej v príslušnej matrike nedošlo. Žalobca uviedol, že sám bol prítomný pri pôrode a neskôr vyplnil po dohode s nebohú matkou maloletej príslušné formuláre potrebné na zápis jeho otcovstva do matriky. Vzhľadom k tomu že matka maloletého dieťaťa dňa XX. XX. XXXX náhle zomrela, k zápisu jeho otcovstva nedošlo. Z tohto dôvodu podal predmetnú žalobu o určenie otcovstva k malol. H., pričom svoj návrh odôvodnil tým, že s matkou maloletej sa zoznámil v júni 2009 v obci Q. G. Y. T. N., kde žalobca v tom čase prevádzkoval Pizzeriu, ktorú matka maloletej často navštevovala a to niekedy sama, niekedy v spoločnosti svojich kamarátok. V tom čase žalobca žil sám a bol v rozvodovom konaní s bývalou manželkou T. B.. Vzťah medzi žalobcom a matkou maloletej sa postupne stával dôvernejší, až v auguste 2009 sa obaja rozhodli, že matka maloletej príde k žalobcovi žiť do N.. Nebohá matka maloletej a žalobca začali potom žiť spolu v jeho byte v U., kde spoločne bývali K. G. XXXX D. J. XXXX, pričom koncom G. XXXX sa údajne obaja zosobášili na základe náboženského obradu podľa islamského práva v islamskom kultúrnom centre vo T., pričom tento sobáš nebol štátom evidovaný ako manželský zväzok. Žalobca uviedol, že až uzatvorením štátom neevidovaného manželstva mohol začať viesť intímny a pohlavný život praktizujúceho moslima. Nebohá matka maloletej chodila na Slovensko raz za dva týždne, alebo raz za mesiac, kde zostala 2 - 3 dni a potom sa vrátila späť do N.. Žalobca uviedol, že v predmetnom období kedy žil s nebohú matkou maloletej boli vzťahy normálne a bezproblémové. Žalobca pracoval, zabezpečoval ich všetky finančné a materiálne potreby. V D. XXXX nebohá matka maloletej žalobcovi oznámila že je tehotná, čo sa následne v J. XXXX aj ultrazvukovým vyšetrením u lekára potvrdilo. Od J. XXXX D. Q. XXXX mala byť nebohá matka maloletej oficiálne zapísaná na pobyt v Q. G. Y. a to v dome patriacom žalobcovi. Vzhľadom k tomu že nebohá matka maloletej nemala uzatvorené zdravotné poistenie, pred očakávaným pôrodom odcestovala na Slovensko, kde dieťa aj porodila. Žalobca tvrdil, že za matkou maloletej v rámci svojich možností cestoval na Slovensko každý týždeň v piatok a zostal s ňou až do nedele. Žalobca tvrdil, že pred samotným pôrodom si ošetrojúci lekár vyžiadal od neho doklady totožnosti ako cestovný pas a povolenie na pobyt v N., za účelom zapísania údajov do pôrodnej dokumentácie. Z týchto originálnych dokumentov si mal údajne lekár urobiť fotokópie a údaje z nich mali byť údajne vyplnené do formulára, ktorý mal byť daný žalobcovi na podpis. Žalobca však neovláda slovenský jazyk, nebol mu zabezpečený tlmočník, takže formulár podpísal tak ako mu bol predložený. Po narodení maloletej sa žalobca s ňou ako aj jej matkou stretol v nemocnici, no neskôr musel kvôli práci znovu odcestovať do N.. Údajne týždeň po odchode matky maloletej z nemocnice s ňou išiel na príslušnú Matriku v Š. za účelom vyzdvihnutia si rodného listu maloletej. Zo Š. ich poslali na Matriku v X., kde mu opäť bolo dané na podpis tlačivo, kedy žalobca bol ubezpečený o tom, že ide o formulár potrebný na zápis jeho otcovstva do matriky a rodného listu maloletého dieťaťa. Po narodení maloletej nebohá matka spolu s ňou zostali bývať u svojich rodičov v W.. Následne však žalobca na správaní sa matky maloletej vybadal, že sa začala meniť a to vo vzťahu k priezvisku maloletej a vo vzťahu presťahovania sa späť do N.Ú.. Žalobca chcel, aby mala maloletá jeho priezvisko a aby spolu ako rodina žili u neho v N.. Žalobca tvrdil, že v tomto čase si všimol u odporkyni, že sa pohybuje medzi ľuďmi vo svojom okolí, ktorých prítomnosť a názory na ňu zle vplyvajú, pretože sa u matky maloletej začali objavovať neopodstatnené predsudky voči cudzincom. Žalobca nadobudol dojem, že matka spolu s dieťaťom nechcú ísť do N.Ú. k nemu z toho dôvodu, lebo mala obavy, že žalobca jej dieťa ukradne. Takáto celková situácia nakoniec dospela do štádia, kedy sa vzťahy medzi žalobcom a nebohú matkou maloletej vyostřili. Dôsledkom takéhoto zhoršeného partnerského vzťahu bolo to, že žalobca sa rozhodol, že bude na Slovensko chodiť už raz/dva krát za mesiac. Neskôr matka maloletej (dňa XX. XX. XXXX) náhle zomrela. Z ďalšieho prednesu žalobcu mal súd za to, že od tohto obdobia až do podania žaloby bola žalobcovi obmedzená možnosť stretávať sa s maloletou, na dôvažok ešte keď

nebol zapísaný ako jej otec v rodnom liste. Vzhľadom k tomu, že bol presvedčený o svojom otcovstve k maloletej, nezostávalo mu nič iné, len domáhať sa svojho práva otcovstva podaním žaloby na súd.

5. Vzhľadom na charakter sporu, súd za účelom právnej istoty, ktorá bola predovšetkým v záujme maloletého dieťaťa ako občianky Slovenskej republiky, vo veci nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru genetiky, ktorý v závere svojho znaleckého posudku č. 6/2018 uvádza, že na základe vykonaného dokazovania treba pokladať otcovstvo žalobcu voči maloletej H. W., nar. XX. XX. XXXX za prakticky dokázané s mimoriadne vysokou pravdepodobnosťou, ktorú možno pre praktické účely stotožniť s istotou. Analýzou genetického materiálu zúčastnených osôb znalec skonštatoval, že z výsledkov ktoré uviedol v tabuľke vyplýva, že nie je možné vylúčiť otcovstvo označeného muža voči testovanému dieťaťu, pretože označený muž má vo všetkých vyšetrených systémoch Alely, ktoré musí mať biologický otec dieťaťa. Ako vyplýva z vypočítanej hodnoty pravdepodobnosti vylúčenia neotca, až 99,99999 % mužov v našej populácii takúto kombináciu alel nemá, boli by teda vykonaným vyšetrením vylúčení z otcovstva. Zo stanovenej hodnoty indexu paternity R ?, a z hodnoty pravdepodobnosti otcovstva $W = 99,9999$ % vyplýva, že otcovstvo označeného muža voči testovanému dieťaťu treba pokladať za prakticky dokázané, pretože hodnota indexu paternity PI je vyššia ako 10 000 a pravdepodobnosť otcovstva W je vyššia ako 99,99 %. S poukazom na uvedený znalecký posudok, ktorý bol vypracovaný v apríli 2018 už následne v priebehu súdneho konania nebolo medzi účastníkmi sporné, že žalobca je skutočne biologickým otcom maloletého dieťaťa. Sám otec, vzhľadom k tomu že dcéra prakticky od svojho narodenia vyrastala na Slovensku a na zásadách kresťanskej výchovy, netrval na zverení maloletej do jeho výchovy a starostlivosti a to do času, pokiaľ sa dcéra po sociálnej stránke neadaptuje/nebude pripravená na dlhodobéjšie spolužitie so svojim otcom v zahraničí, kde otec ako moslim bude zrejme dieťa vychovávať na princípe moslimskej viery.

6. Spornou následne bola už len otázka výšky výživného a určenie dátumu, od ktorého výživné bude určené.

7. Kolízny opatrovník uviedol, že pokiaľ bude uložená povinnosť otcovi maloletého dieťaťa prispievať na jeho výživu sumou ponechanou na úvahu a rozhodnutie súdu, navrhol aby mu táto povinnosť bola uložená na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen č. účtu: Y. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, VS: XXXXXXXXXXXX, pričom variabilný symbol je totožný s rodným číslom maloletého dieťaťa. Pokiaľ išlo o dátum uloženia výživovacej povinnosti otcovi maloletého, kolízny opatrovník rovnako ako právny zástupca starej matky navrhol určiť výživné odo dňa narodenia maloletého dieťaťa. Svoj prednes ale doplnil tým, že návrh na poskytovanie sirotského bol starej matke zamietnutý, ide o rozhodnutie Sociálnej poisťovne ústredia v Bratislave zo dňa 18. 10. 2012 č. 105 808 2344. Starej matke maloletého dieťaťa nebolo poskytnuté ani náhradné výživné - sirotský dôchodok z dôvodu, že oprávnená osoba nemá nárok na náhradu výživného, pretože priemerný príjem presahoval 2,2-násobok životného minima. V súčasnosti však stará matka poberá opakovaný príspevok pre dieťa zverené jej do náhradnej osobnej starostlivosti vo výške 142,98 Eur. Stará matka taktiež poberá rodinné prídavky, ktoré sú od 01. 01. 2019 vo výške 24,34 Eur.

8. Právna zástupkyňa starej matky uviedla, že pokiaľ je sociálno-právna situácia taká, ako to interpretoval kolízny opatrovník, kde existuje riziko, že stará matka pokiaľ by dostala zameškané výživné za obdobie do 31. 12. 2015 odo dňa ako to určí súd, toto by zrejme v zmysle platnej sociálnej politiky štátu a príslušnej legislatívy musela neskôr štátu vrátiť. S poukazom na uvedené potom právna zástupkyňa starej matky uviedla, že súhlasí s tým, aby výživné bolo určené od 01. 01. 2016, kedy sa toto už poukazuje na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen.

9. Právna zástupkyňa žalobcu uviedla, že ak bude súd určovať výživné žiada, aby súd zobral do úvahy obdobie, kedy bol otec maloletej vo výkone trestu odňatia slobody (J. XXXX - H. XXXX).

10. Žalobca uviedol že chápe, že suma 50,- Eur výživného je sumou, ktorú by mal prispievať na výživné svojej dcéry a proti takémuto rozhodnutiu súdu v zásade nemal námietky. Poukázal však na to, že od J. XXXX D. H. XXXX bol vo výkone trestu odňatia slobody, kedy bol jeho príjem obmedzený (tento nebol vyšší ako 150,- Eur mesačne).

11. Podľa § 94 ods. 1 Zákona o rodine, ak nedošlo k určeniu otcovstva súhlasným vyhlásením rodičov, môže dieťa, matka alebo muž, ktorý tvrdí, že je otcom, navrhnúť, aby otcovstvo určil súd.

12. Podľa § 23 ods. 1 zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom v znení neskorších predpisov, určenie (zistenie alebo zapretie) rodičovstva sa spravuje právnym poriadkom štátu, ktorého príslušnosť nadobudlo dieťa narodením.

13. Podľa § 24 ods. 1 citovaného zákona, vzťahy medzi rodičmi a deťmi vrátane vzniku alebo zániku práv a povinností rodičov sa spravujú právom štátu, na ktorého území má dieťa obvyklý pobyt. Ak si to vyžiada ochrana osoby alebo majetku dieťaťa, súd môže pri rozhodovaní výnimočne prihliadnuť aj na právo iného štátu, s ktorým má vec podstatnú väzbu.

14. Podľa § 24 ods. 3 citovaného zákona, výkon rodičovských práv a povinností sa spravuje právom štátu obvyklého pobytu dieťaťa.

15. S poukazom na zhora citované zákonné ustanovenie a vykonané dokazovanie má súd zato, že v konaní bolo presvedčivým spôsobom preukázané, že žalobca je biologickým otcom maloletého dieťaťa. Túto skutočnosť po podaní znaleckého posudku nespochybňovala žiadna zúčastnená strana. Otec maloletého dieťaťa upustil od úpravy práv a povinností k maloletej a netrval na jej zverení do jeho osobnej starostlivosti a výchovy s tým, že ústne sa dohodol so starou matkou maloletej (poručníčkou), že táto mu umožní stretávať sa s dcérou v dohodnutých cykloch za osobnej prítomnosti starej matky, s čím žalobca súhlasil.

16. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

17. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

18. Podľa § 62 ods. 5 vety prvej Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov.

19. S poukazom na zhora citované hmotnoprávne ustanovenia súd určil výživné pre maloletú odo dňa, ako sa na tom zúčastnené strany dohodli - od 01. 01. 2016. Súd považoval výšku výživného 50,- Eur za sumu primeranú odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa v čase jej stanovenia, kedy táto výška nepredstavovala ani násobok sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa. Súd zdôrazňuje, že v čase určenia výživného bola maloletá už polosirotou, kedy bola odkázaná len na lásku a starostlivosť zo strany svojich starých rodičov a sociálnu pomoc Slovenskej republiky. Výšku výživného súd považoval za primeranú aj pre obdobie, kedy otec maloletej bol vo výkone trestu odňatia slobody. Súd vychádzal z právoplatného rozsudku Krajského súdu Eisenstadtu č. 25 Hv 25/15y-99 zo dňa 13. 11. 2015, ktorým bol žalobca právoplatne uznaný z trestného činu podporovania protiprávnych príjazdov a prejazdov cudzincov, najmä sýrskych štátnych občanov ako člen zločinného zoskupenia, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 2,5 roka so započítaním predchádzajúcej väzby, trest prepadnutia odmeny za prevádzáčstvo vo výške 2.800,- Eur, trest zabavenia troch mobilných telefónov a navigačného prístroja, ktoré žalobca používal na vykonávanie prevádzáčstva a tiež zabavenie výnosu z predaja vo výške 1.710,- Eur osobného motorového vozidla značky K. T. Y. P. Q.-XXXCW, ktoré používal žalobca na vykonávanie nelegálnej činnosti. Súd má za to, že sám žalobca si svojim protiprávnym správaním zapríčinil ten stav možnej materiálnej núdze, na ktorý sa teraz odvoláva. Súd zobral do úvahy aj žalobcom predložený dôkaz o jeho terajšom mesačnom príjme vo výške cca 900,- Eur titulom nemocenskej dávky.

20. Záverom je potrebné zdôrazniť, že žalobca bol viackrát (aj prostredníctvom jeho právneho zástupcu) upozornený na to, že ak má nejaké listiny, ktorými vie preukázať všetky svoje tvrdenia, je potrebné si zabezpečiť úradný preklad týchto listín a predložiť ich ako dôkazný prostriedok súdu. Žalobca aj napriek procesnému poučeniu nepredložil súdu právne relevantný dôkaz svedčiaci o tom, že jeho zdravotný stav mu nedovoľuje nájsť si vhodnú prácu, nepredložil dôkaz o tom, že si hľadal nejakú prácu a ak áno, tak akú prácu, že bol prípadne na nejakých pohovoroch, výberových konaniach, alebo zamestnávateľských konkurzoch. Taktiež súdu nepredložil lekársku správu svedčiacu o tom, že v súčasnosti je jeho zdravotný stav taký, že nie je schopný vykonávať žiadnu súvislú prácu, alebo prácu spojenú s vynaložením určitej námahy. S poukazom na uvedené súd o výživnom rozhodol tak, ako to vyplýva z výrokovvej časti rozsudku s tým, že toto je povinný platiť do času, pokiaľ nebude maloleté dieťa

zverené do jeho osobnej starostlivosti, a stále bude v náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen.

21. Súd bol povinný rozhodnúť aj o zameškanom výživnom odo dňa kedy výživné určil (01. 01. 2016) do dňa kedy vo veci meritórne rozhodoval (21. 01. 2019). Vzhľadom k tomu že povinnosť žalobu prispievať na výživu maloletej bola súdom určená s dňom splatnosti do 15-teho dňa v mesiaci, v čase rozhodovania vo veci samej (21. 01. 2019) bolo výživné za mesiac január 2019 už splatné, a preto súd pojal do objemu sumy zameškaného výživného. Táto za toto obdobie predstavovala čiastku 1.850,- Eur, ktorú uložil povinnosť žalobcovi zaplatiť titulom zameškaného výživného s povolením mesačných splátok vo výške 50,- Eur, ktoré sú splatné vždy spolu v termíne splatnosti bežného výživného.

22. Vzhľadom k tomu že bolo súdnym rozhodnutím určené otcovstvo voči maloletej H. W., nar. XX. XX. XXXX, súd zrušil J. W., nar. XX. XX. XXXX poručníctvo pre maloleté dieťa s tým, že nechal v platnosti len rozhodnutie Okresného súdu Zvolen sp. zn. 8P/30/2012-24 zo dňa 16. 10. 2012 v časti zverenia maloletej H. W., nar. XX. XX. XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky - J.Á. W., nar. XX. XX. XXXX.

23. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

24. S poukazom na citované procesné ustanovenie, súd o trovách konania rozhodol tak, ako to vyplýva z poslednej časti výroku súdneho rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v 4 vyhotoveniach (§ 355 ods.1 CSP a § 362 ods.1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 1, 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 1, 2, 3 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná (§ 64 CMP).

Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 65 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 376 CMP).